

**LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA**

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT V LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMÀ

10 cèntims cada número per tot Espanya.

Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROTH.

CARETAS Y CAPUCHONES

E. SANCHEZ SEÑA.

Un simpàtic novelista

molt discret y observadó

y autor de sarsuelas, plenes
de «chic» y bona intenció.

CONCIERTO EUROPEO

SI YO FUERA HOMBRE!

CRÓNICA.

La festa obrera del primer de maig, dedicada á la Mare de Déu de las vuit horas, encare que ha transcorregut tranquilament á Barcelona, no s'podrà afirmar en absolut que haja passat sens ruido.

Es cert que no hi ha hagut ni tant sols necessitat de tirar arena als entarugats de la Rambla (que sobre 'ls tarugos s' hi tiri terra ¡qué més desitjan nostres regidors!...) es cert que 'ls tranvias han circulat, ab lo qual no podrá dirse com l' any anterior, que la festa no podia anar ni ab rodas; es cert, en fi, que no hi ha hagut manifestacions, ni *meetings grossos* ni xichs, ni monstruos, ni sense monstruositats; pero no pot negarse que hi ha hagut ruido.

Durant la nit del dissapte van estallar alguns petardos en distints punts de la ciutat y del Ensanche.

Ja á la matinada del mateix dia n' havia revantant un sobre la teulada de una quadra de la *Espanya industrial*.

Pero, senyor, ¿no deyan que la policia temps enrera 'ls havia descubert tots, los uns en forma de pera, los altres en forma de poma, los de més enllà en forma de taronja?

Ja ho veuhen: ni ab tal agabellament ha pogut barrotar tota la fruya de destrucció nascuda en l' arbre dels instints perversos.

Perque—y deixant per un altre dia 'l tó de guassa que s' havia empenyat en mantenir la mèva ploma de cronista—no hi haurá un cor que de honrat s' aprecihi, ni una intel·ligència que de sensata blossomi, que no anatematisi 'ls atentats cobarts y estúpits de certa especie... Cobarts, si, perque 'ls que 'ls cometen no presentan la cara; y estúpits en alt grau, per quant casi sempre afectan més aviat al innocent que á aquells contra 'ls quals premeditadament se dirigeixen.

***

Comprend molt bé que ni 'ls traballadors, ni la causa que defensan, poden ser may en cap concepte responsables de la mà oculta y criminai del miserable que després de cerciorar-se de que ningú l' ha de veure, cala foch á la metxa de un petardo, sigilosament lo tira dintre de la primera finestra que troba oberta ó 'l deixa al peu de la primera porta que troba abandonada, y desapareix apressurat, esperant l' espatech de l' explosió.

Los majors enemichs de la reivindicació dels drets del obrer, son aquests canallas, empenyats en fer caure sobre una classe honrada l' odiositat que suscita aquest sistema de fer soroll y de produhir desgracias.

Perque, vamos á veure, ¿qué pretenen los petardistas? ¿Alamar á la gent pacifica? Donchs l' alarma produheix la paralisió dels negocis; la paralisió dels negocis es causa immediata de la disminució del traball, y de la disminució del traball derivan la miseria y las angustias del obrer.

¿Se proposan enconar més y més las diferencies de classe? Brau servey prestan llavoras als que avants que tot y sobre tot necessitan la pau y l' armonia, la normalitat y 'l dret per avansar ab pas segur per lo camí de la sèva redemció.

Suposém que 'ls petardistas se multipliquen; que la moda cundís; que aquest medi odiós,

perdut tot sentiment moral, sigués lo nostre pà de cada dia, de cada hora, de cada instant; ¿no pendria la societat las sèvas precaucions? ¿los poders públichs no s' apressurarián á considerar á aquesta societat gravement malalta? ¿no aprofitarian—considerantla aixis—la ocasió que 'ls vindria que ni pintada, per condemnarla á dieta rigurosa, suspenent ó abolint tots los progressos, totes las llibertats, totes las garantias que al ciutadá corresponen y que tants rius de sanch han sigut menester pera conquistarlos?

Veus'aquí com tothom ne sortiria perjudicat, y més que ningú 'ls mateixos obrers, perque aixís com diuhen los castelláns: «los duelos con pan son menos», la falta de llibertat y la negació del dret, pels que no tenen una posició assegurada y pugnan per alcansarla, equival á la humiliació, á la esclavitut y á la impotencia.

Aquesta es la nota que se m' ocorre sobre la segona celebració del primer de maig, que ha transcorregut pacíficament sense trastorns, gràcies á la cordura admirable dels nostres traballadors, y que á no ser l' episodi dels petardos, hauria denotat un progrés real y efectiu en les costums públics del poble català.

En diverses ocasions he condemnat las rifas ab que 'ls gobern espanyol explota la credulitat excessiva y la mania funesta de fantasiar que distingeix al poble espanyol.

A pesar de tot, los sorteigs se succeeixen, y serà menester que transcorrin molts anys y que 'ls que acostuman á comprar bitllets aprenguin á calcular, ó bé—lo qual es encare més problemàtic—que vingui un govern prou moral y prou després que suprimeixi la loteria de un cop de ploma; serà menester—repetesch—alguna cosa d' aixó pera que deixi d' existir aquesta plaga.

Avuy no parlaré de la loteria nacional, sino de una loteria extrangera que li está fent la competencia, y que per lo que diu *La Gaceta española*, de Londres, presenta tots los caràcters de un verdader timo.

Més de una vegada haurán vist mos lectors certs anuncis publicats en distints periódichs y encabessats ab lo titul: GRAN LOTERÍA DE DINERO, baix lo patrociní de la casa de banca Valentín y companyia, de Hamburg.

Donchs sápigan que als que tal joch efectúan, la citada *Gaceta de Londres* 'ls ha calificat d' estafas, lladres y timadors del dos (talcomsona), sense que aquests calificatius hajen merescut una contestació dels aludits, ni en la prempsa, ni davant dels tribunals de justicia.

La Gaceta española refirma 'ls seus apòstoles ab arguments que 'm semblan irrebatibles.

¿Qui han sigut—pregunta—los agraciats ab los premis més grossos en los 100 anys que, segóns diuhen, conta d' existencia la *Lotteria de Hamburg*?

Ningú ha respost á la pregunta.

¿Per qué no 's publican—afegeix—los anuncis de la tal loteria ni á Inglaterra, ni á França, ni á Italia, ni á Bèlgica, ni á Austria, ni á la Alemania mateixa? ¿Per qué 's publican solament á Espanya?

La resposta que correspon á aquesta pregunta es de aquellas que fan venir lo rubor á las galtes. No 's publican los anuncis sino á Espanya, perque únicament aquí hi ha mansos que 's deixan explotar ignominiosament; perque única-

DESPRÉS DEL PRIMER DE MAIG.

Conseqüencias del excés de provisions.

—¡Dèu mèu! La carn passada y 'ls ous covats y ab pollets y tot.

Lo pa se 'ls va tornar tan dur, que per partirlo van tenir de serrarlo.

Tan grossa era la provisió que van fer, que no 'ls ha quedat més remey que tornars'ho à vendre.

Aquest egoista, perque no se li passés res, va menjars'ho tot.

ment aquí l' afició à la rifa pot favorir aquesta classe d' explotacions. Los autors de la rifa de Hamburg ho saben y per això se 'ns rifan.

Serveixin de advertencia aquestas ratllas, y procurin en lo successiu los somia-truytas no deixarse emborratxar, ni per l' alcohol alemany, ni per las rifas hamburguesas, que si l' alcohol ompla 'l cap, las rifas buydan las butxacas.

P. DEL O.

PIGRAMÁTICH.

Llegint una novel·la
d' un escriptor dolent que j' infelis!
imita (segons ell) l' istil castís
del eminent autor de *Marianela*,
indignat exclamà un critich famós:
— ¡Si que ho es de gal·dós!! —

J. BARBANY.

UNA RIVAL.

Noveleta històrica, de malas costums.

I.

SOSPITAS.

En Fernando y la Elvira s' estiman temps há. Los sèus amors son de lo més apicable y ditzós que pot imaginarse. Cap diferencia d' edat, ni 'l més petit obstacle, ausència absoluta de desproporcions de fortuna. Los pares d' ells volen à n' ella, los pares d' ella 'l volen à n' ell. Lo xicot tè carrera, porvenir y bona reputació: la nena es guapeta, honrada y laboriosa.

Està ja fixada la fetxa pera la celebració del casament. Falta únicament mitj any.

Tot los somriu, tot los va vent en popa...

Pero, repentinament jay...!

—Papá —diu un divendres la Elvira al autor dels sèus días: —papá... jsoch molt desgraciada!

—¿Y això?... ¿Que trobas que no 't cau bè aquest pentinat? Perque las noyas devegadas 'us consideréu desgraciadas per cosetas aixis.

—No, senyor, no: soch la criatura més desventurada del món. En Fernando... (*Explosió de plors y singlots*.) ¡En Fernando no m' estima!

—¡Dimontri! ¿Cóm ho sabs? ¿t' ho ha dit ell mateix?

—No, senyor; pero jo ho coneix, ho veig, ho palpo...

—¿Y qu' es lo que palpas?

—Que hi perdut lo seu carinyo.

—Pero... ¿en qué 't fundas? Me sembla que tot això serán aprensions tèvas.

—¡Ay, tan de bó que ho fossin! Quan una estima de veras, no s' equivoca tan fàcilment. D' un quant temps à aquesta part observo que no vè ab tanta freqüència, que las sèvas visitas son més curtas que avants, que quan es aquí no més pensa en auàrsen, que 'm parla distretament com si tingüés lo cap en un altre lloch... ¡Ay papá, lo mèu cor no m' enganya! N' estich segura... en Fernando n' estima un' altra... ¡tinch una rival!...

—¡Una rival! Això es d' un' ópera...

—No, senyor: es d' un drama, d' una tragedia, que té per títul *La mort dels mèus amors*...

—¡Caramba, caramba! Ho dius ab tanta formalitat, que al fi m' ho farás creure... Me posaré en guardia.—

—Y s' hi posa.

II.

ESPIONATJE.

Cada vegada que en Fernando surt de casa la sèva promesa, sense qu' ell se 'n adoni, una sombra 'l segueix.

Es la sombra del pare de la Elvira.

Lo bon senyor s' ha proposat averiguar lo foment de las suposicions de la sèva filla y exerceix respecte al pressunto infiel un espionatje continuo

Vol sapiguer ahont vá, qué fá, ab qui 's tracta, quinas companyias té.

Lo primer dia lo segueix fins à cal perruquer, lo segón hasta la porta del *Continental*, lo tercer 'l deixa al · èurel entrar à l' *Ateneo*...

Al quart dia 'l pesca.

—¡Ja 'l tinch! —murmura 'l pobre papá, apretant las dents ab amargura: —aquest serà 'l niu de la rival: quedémnos aquí de centinella.—

En Fernando ha entrat en una casa de bona apariencia, ha pujat vint ó trenta esglahóns y s' ha ficat en un pis, sense que se l' haja sentit trucar.

Lo sogre observa tots aquests detalls, dret al peu de la entrada y aplicant l' oido ab escrupulos cuidado.

—Esperémlo —diu l' home ab l' obstinació d' un pare que ansia ans que tot la felicitat de la sèva filla.

Mitj' hora després se 'l sent baixar. Lo sogre s' amaga en la escala del davant y vigila ab molta atenció.

En Fernando surt pàlit, nerviós, preocupat...

—Vaja —murmura 'l sogre: —deuen haver tingut paraulas avuy. De tots modos, ja sè l' amagatall.

III.

DESCUBRIMENT.

L' endemà, à la mateixa hora que 'l dia anterior, lo papá de la Elvira està ja de guardia davant de la casa en qüestió.

Compareix en Fernando, crusa la portalada y 's pert escalas amunt.

Dos minuts després, lo bon sogre, ab los drets que dóna l' amor de pare, se fica també en la entrada fatal y puja fins al primer pis.

La porta està oberta. Entra: dóna alguns passos y sent una véu, dugas véus, moltes véus; pero la més clara y vibrant es la de 'n Fernando. Avansa alguns passos més, guayta per una porta mal tapada ab una cortina y retrocedeix instantàneament...

—Ja ho sab tot!

Baixa al carrer y s' atura.

—Ha de plorar? ¿ha de riure?

No acaba de determinar-se.

Per fi 's posa à caminar en direcció à casa sèva, y caminant medita.

Al arribarhi ha près ja una resolució.

—Filla mèva —diu à la Elvira: —està despejada la incògnita.

—¿Es veritat lo que jo deya?

—Ho has endavinat. Tens una rival.

—¿L' ha vista?

—Sí: ab aquests.

Y al dir ab aquests, se senyala 'ls sèus propis ulls.

—¿Qué pensa fer ara? —exclama plorant, la pobra nena.

—No t' espantis: ja ho sabràs.—

Y 's posa à escriure desseguida.

LA HUELGA DELS ANCIANS.

Demauan rebaixa d' anys,
retorn de la joventut
y total restitució
de la forsa y la salut.

IV.

ULTIMATUM.

Aquell mateix vespre en Fernando reb una carta del seu futur sogre.

La enèrgica epistola diu aixís:

«Fernando: hi descubert los téus enredos y sé perquè t' apartas de la Elvira. La méva filla té una rival. Pues bé; ó romps desseguida ab ella ó no tornis més á casa. Perque no duptis de la seguretat ab que parlo, aquí t' envio 'l retrato de la rival de la Elvira.»

En efecte: junt ab la carta hi va un petit sobre tancat. Lo jovenet l' obra, mira 'l retrato que conté y llansa un crit.

¡Es la sota d' oros!

Lo sogre li ha ensumat la flaca.

CONCLUSIÓ.

L' Elvira y en Fernando s' han casat. Ella diu qu' es molt felis y ell assegura qu' es molt ditxós.

Ara ja no juga...

Al menos, fora de casa.

En lo domicili conjugal, se suposa que sí.
Pero d' aixó sòls la Elvira podrà donarne rahó.

A. MARCH.

AL PÉU DEL FOSSAR.

Aixís cap-baix s' explicava al peu de un fossà un casat, l' home més desventurat qu' hi ha sota la volta blava.

—Molt volguda sogra mèva:
crech que no li tinch de dir
lo molt que á mi 'm fa sufrir
la malvada filla sèva.

Molts homes, de un modo injust
á las sogras maleheixen;
jo no... puig si ells las coneixen
jo no tinch semblant disgust.

Per lo tant, jamay renego
de vosté, mamá estimada,

y de gloria coronada
que al cel siga jo sols prego.
No li porto cap rencor
perque sè que m' apreciava,
¡créguim! jo no desitjava
à vosté, com molts, la mort.
Mes penso, tocantme 'l cap:
¡si vosté no hagués na cut
ella no hauria pogut
ser la mèva dona... ¿y sab?

B. PACU MIR.

LOS MÉS CREMATS.

Casi ja poden pensar's ho quins son.
Los poetas que fan versos bons, delicats y primorosos.
Lo barullo del primer de maig los ha posat fets uns bassiliscos.

Parlarlos d'aquesta fetxa es igual que acostar un misto à una pila d' encenalls. S'inflaman desseguida.

Y tot perque *per culpa de la festa obrera*, los Jochs florals han sigut aplassats.

¡Si 'n diuhent de frasses retumbants y disbarats en prosa y vers!

—Això es la humiliació de la gaya ciencia!

—¡Que diguin d' una vegada que la materialitat del trabaill está per sobre la espiritualitat de la poesia!

—Ahónt s' es vist fer retirar las arpas eòlicas pera deixar pas libre à las brusas de teixits!—

Aqui neix lo dupte de si las arpas son *eòlicas* ó d' un' altra classe; pero siga com vulga, resulta que las arpas s' han hagut de retirar, y que 'ls floralistas, en días de soroll, no tenen més remey que quedarse à caseta.

Jo vaig probar de calmar la indignació de un del remat, demostrantli que las sèvas exclamacions son inmotivadas.

—¿No la feyan sempre 'l primer diumenje de maig la festa dels Jochs?—vaig dirli.

—Si, senyor... sempre, ¡sempre!... menos alguna vegada que altra.

—Pues ¿per qué l' han suspesa aquest any?

—¿Que no ho veu per qué? Per això del moviment obrer.

—¿Que vol dir que 'ls trabailladors s' hi oposavan à que vostés celebressin l' acte?

—No, pero ja comprén vosté que las circunstancies no eran aproposit pera floralejar...

—Tan poch valor tenen los poetas cataláns? ¿per qué havian d' espantarse? ¿quina ocasió millor que aquesta pera demostrar la sèva virilitat?

—Ja veurà, nosaltres no 'n gastém de virilitat ni cosas d' aquestas: à nosaltres déixins tranquillos ab las nostres figures retòricas, imatges poéticas y filigranas rimadas.

—Vol que li digui lo que penso de vostès? Que son una colla de socialistas, que no han celebrat los Jochs florals pera secundar la *huelga*.—

No obstant, prescindint d'aquestas onades d' indignació, l' aplassament del torneig poétich ha contribuït à conservar las esperansas dels que no creuen en las carbassas fins que se las senten rebatre pèl cap.

—Qui sab!—deya no fa molt un candorós aspirant à mestre en gay saber:—jo encare confio, encare...

—Per qué?

—Home... ¡haventse de publicar lo fallo...!—

Se veu qu' aquest infelis es un dels que s' hi abocan ab tota la ignorància.
Si fos dels de l' olla, no hauria d' esperar lo fallo per veure si ha sortit premiat ó no.
Aquests ja ho saben avants d'escriure 'ls versos.

MATÍAS BONAFÉ.

ESCENAS DEL SIGLE XX.

DIÁLECH DE CARRER.

—Pst, pst.

—¡Ah! ¿es vosté, Mireya?

—Si, senyora Papellona.

¿ahónt va tan atrafegada?

—Me 'n passa una de molt grossa.

—¿Y això? digui.

—Esperis.

—Bueno.

—L' hi diré al acte.

—'M pertorba

pero ¿qué tè?

—Ha de saber

que l' infame del meu home

¡s' ha divorciat de mi

per tornar ab la Magnolia!

¡Y veji com quedo jo

no tenint la bossa forta!

Y tant que l' hi vareig dir

quan va deixar l' altra mossassa:

à mi no m' enganyis pas.

—¡No tingas cap pór, bufona!—

y ¡plaf! per una ximpresa

s' entorna ab aquella sopas.

—Donchs y això, ¿qué va passar?

—No res, lo meu primer home

va venir un dia à véurem

per féu un regalo à la noya,

y porque 'ns va trobar sols

en Céssar, tot va anà endoyna.

—Dimoni, si que ho fa fort.

—¡Si fins l' aborreixo, dona!

Sòls me sap gréu, perque 'm deixa

sense un céntim, ¡mala sombra!

Y no 's cregui, l' hi soch franca,

y m' agradava com à home.

—Qué vol fer'hi, ja ha fugit

aquel temps, la edat plautònica.

—Si, tè rahó, pobre gent,

s' estimavan allavoras.

—Y 's casavan.

—In eternum.

—Eran bastant Papamoscas.

Jo si no pogués cambiar,

francament, ja fora morta.

—La variació es lo gust.

Y 'l gust es l' única cosa

positiva.

—¡Si!

—Ab això,

ublidil à en Céssar, dona,

que vosté tè un bon pamet,

uns bons ullots y es xamosa,

y mentres quedin notaris,

no l' hi faltarà un cigonya

que l' hi pinta y que n' hi digui

bèn content quatre à tot' hora.

—Bè, ho faré.

—Si, si, distreguis.

—Y à quin café va?

—A l' Aurora

NOSTRE PA DE CADA DÍA.

Cada dia un xich de pluja,
cada dia més mullena:
¿no podrian aquests núvols
fè una senmana de *huelga*?

cada vespre 'm trobará.
—Ja hi aniré.

—¿Quán?

—Molt prompte.

A. LLIMONER.

LLIBRES.

GAZIEL.—*Poema de APELES MESTRES.*—Lo llojerat poeta, tan pròdich, de un quant temps ensa en donar á llum sas obras, acaba de enviar á las llibrerias la qu' en la serie de las que porta publicadas ocupa 'l número 13.

Gaziel es un poema de un gènero completamente distint de *Margaridó*. L' amor y la naturalesa, las eternas inspiradoras de son númer poètic, sas inseparables amigas, tenen poch que veure ab *Gaziel*, qu' es més aviat un qüento fantàstich ab punts y ribets de filosòfich

Pero ¡quin qüento més hermos! ¡Quina manera de relatarlo!... ¡Quins primors de forma! ¡Quina sobrietat y justesa de llenguatje! Y sempre aquella fraseología moderna, y no per elevada menos al alcàns de totes las inteligencias.

Un poeta se consum en son refugi, teixint sa obra mestra. La termina. ¿Y qué? Tal vegada á despit dels grans afanys que li ha costat, no serà compresa tan sols... L' amargura l' invadeix, tira á la llar l' últim buscall, y per entre la flama surgeix *Gaziel*, lo geni del foch, un diable alegre y complascent.

—¿Qué vols? Demana y t' ho donaré—li diu *Gaziel*. Y ell, lo poeta, no desitja sino tres cosas: *Gloria*, *Amor* y *Riquesa*. *Gaziel* lo posa en possessió de totes tres: es aplaudit per sos émuls, es estimat per la dona qu' en sos somnis se forjava, posseheix inagotables tressors; y quan se presta espontàneament á fer donació de la sèva ànima sellant ab sanch de las sèvas venas lo pacte ab *Gaziel*, aquest li observa: que avuy ja això no s' acostuma, tota vegada que prou n' hi ha pera

perdres y desesperarse ab lo mateix que 'l poeta ha demanat. Ab la *Gloria* trobará l' enveja; ab l' *Amor* lo desencant; ab la *Riquesa* la sacietat. Lo que no trobará es la felicitat desitjada. Cent voltas millor que possehir es esperar, desitjar y traballar per obtenir. Lo poeta, obrant aixis, se transformarà en gran orat ó en geni.—Tant se val!—diu ell, y 's resigna ab la sèva sort, desprendentse de las últimas obsessions de aquell somni.

Tal es la quinta essència del assumpt, que com se véu, en res se sembla á las demés inspiracions del poeta. En lo que 's mostra 'l mateix de sempre es en la perfecció de la forma. Sens dupte *Gaziel* es una de sas obras més llimadas, millor contornejadas, més vigorosas que li coneixém.

La edició, adornada ab capritxosos dibuixos del mateix autor es esplèndida, com totes las que ha vingut donant á la estampa á partir de sos admirables *Idilis*.

* * *

MASSINI.—*A puntes para la historia de este cantante*, per ENRIQUE SÁNCHEZ TORRES.—L' obreta que porta aquest titul es un folletet en lo qual se enumeran las condicions y algúns episodis de la vida de aquest famós tenor. Té bastant interès y 's deixa llegir ab gust, sobre tot per los aficionats á las estrelles musicals.

* * *

UNA FASE DE LA CUESTIÓN SOCIAL, per J. VILA.—L' autor de aquesta obra demostra coneixements extensos y solits en la materia que tracta, que no es altre que las associacions de socorros mútuos, tan rutinarias, per lo regular, aquí á Espanya. Compara lo que son aquestas societats aquí, á Inglaterra, á Fransa y altres païssos, y adelanta la necessitat de la sèva reforma, valentse de numerosos arguments, alguns d' ells, si no tots, reforsats ab un gran fondo de sentit práctic. Tots los Monte-pios que existeixen deurián llegir aquest llibre y meditarlo.

RATA SABIA.

UN ÀNGEL MÉS.

Cantantli absoltas—l' accompanyavan
ahi al cap vespre—cap al fossà.
Pobra minyona!—No va morirse;
prou que à mi 'm consta—la van mata!

A casa sèva—tot es tristesa,
tot son pregarias,—ays y singlots...
quan era viva—la maltractavan;
ara qu' es morta—la ploran tots.

Avuy reparo—que las campanas
tornan per ella—fort à brandar;
y á dins la iglesia—lo clero canta
y plé de ciris—està l' altar.

Ne dirán missas—tot del dot d' ella
perque 'l cel guanyi—si acás no 'l tè...
Quan era viva—sols mal li feyan;
ara qu' es morta—li fan lo bè.

Jo l' estimava—perque sabia
qu' ella 's moria —d' amor per mi.
Mes, que 'ns caséssim,—ingrats! sos pares,
may no ho volguéren—ells consenti.

Perque soch pobre—no fou ma esposa;
de nostras bodas—l' or fou l' embull...
Quan era viva—me la negáren;
ara qu' es morta—tampoch la vull.

Oh, pares necis—que no volguéreu
que vostra filla—fés lo goig meu!
Ploréu si 'us raca—que de Déu sigui.
Vostra es la culpa—si ara es de Déu.
Si acás fos mèva—vostra seria;
ara ni vostra—ni mèva n' es...
Ploréu vosaltres,—que à mi no 'm toca:
res ne treuria—qu' ara hi tornés.

JOAN VILASSECA.

PRINCIPAL.

Per fi s' ha inaugurat la companyia, y s' ha
inaugurat bè, ab ópera nova, ab personal nou y
ab un gran èxit.

La *Mireille* de Gounod es una preciositat, un
bijou, com diuhens los francesos... si, senyors, un
bijou, una verdadera joya, d' estructura senzill—perque l' assumptu es senzill—pero elegant
y primorosa, com á traball de Gounod, que tan
admirablement sab dirigirse al cor escampant
penetrants perfums de sentiment.

No pretench fer un análissis de la partitura,
perque 'm falta 'l temps y l' espay: sols diré que
desde que s' alsà 'l teló, cautiva, succehintse las
pessas y las escenas, com un engranall de perlas
escullidas. La bèn traballada sinfonía, lo preciós
vals que canta la protagonista en l' acte primer,
qu' es una pessa fresca y exuberant en poesia;
l' hermosissim duo de tenor y tiple de lo mateix
acte; la popular cansó del Megali y l' aria de
Mireille en lo segón, y en l' últim una arieta de
tiple, un duo de donas, una cavatina de tenor y
un duo de tenor y tiple, son los números de la
partitura que més se destacan, los que desde la

primera vegada que 's senten deixan una impresió més fonda.

L' execució acertadissima. Dirigi l' orquesta
nóstre paísà 'l mestre Nicolau, donant mostres
de una gran pericia. Lo Sr. Nicolau es un direc-
tor de primera.

Qui se 'n endugué de cop totas las simpatias
del públich, sigué la notable artista Mlle. Salam-
biani. Sa véu, sense ser de una gran forsa, pos-
seheix admirable flexibilitat y es agradable en
extrém. En punt à vocalisar, pocas artistas li em-
petarán la basa. De manera que la distinguida
cantant resulta pèl teatro Principal una gran
adquisició.

Molt bè 's portà també 'l tenor Millaud y no
quedaren malament los demés artistas.

Lo que si reclama algún refors es lo cos de
coros. Pero, segóns notícias, tot anirà venint.

* * *
Lo Carlos VI, cantat lo diumenje, no era nou
à Barcelona. Lo mateix baritono Roudil ja l' ha-
via donat à conéixer, y avuy com lavoras, just
es confessar que 'n fa una verdadera creació.
No en va en Roudil es un artista de cap de brot,
en terme principal pèl portament de la sèva véu.

Mme Flavigny es una contralt de mérit extra-
ordinari. No es extrany que alcansés repetidas
mostres d' entusiasme.

Molt bèn rebut sigué així mateix lo tenor mon-
sieur Verches, dotat de una véu molt agradable
y de una gran intuició musical. Lo baix Borde-
neuve se fèu applaudir ab freqüència.

Total: l' obra, tant en conjunt com particu-
larment, sortí encare millor que la *Mireille*, lo
qual es un bon auguri per la empresa.

Lo públich filarmònic, amant de las nove-
dats, no podrà menos de correspondre à la sèva
iniciativa.

LICEO.

Es una llàstima que la hermosa partitura *La
belle fanciulla di Perth*, que tant notable èxit
alcansà la temporada última, dirigida pel mes-
tre Goula è interpretada per la Carrera, s' haja
posat prematurament y sense 'ls ensaigs que à
una obra de tal importància corresponen.

Ja sabém que en lo teatro, y tractantse d' ópe-
ra sobre tot, no sempre 's fa lo que 's vol, sino
lo que pot ferse, per qual motiu es de agrahir
que la Turconi Bruni, sens pendres més que vuit
dias per estudiar la sèva *particella*, se llensés à
cantarla, alcansant, si no sempre, en varias oca-
sions, algunas mostres de aplauso sincer, princi-
palment en lo difícil rondó del últim acte que
adornà ab un *fa* sobre-agut, com pocas vegadas
s' haja sentit en lo Gran Teatro.

En Moretti no fèu més que una feyna passa-
dora. En Labán se portà bè com sempre. Qui no
tragué del seu paper tot lo partit que hi havia
dret à esperar, es lo baix Visconti, com tampoch
la Guerrini que 's limità à cantar la sèva part,
sense 'l relleu que li correspón.

La orquesta insecura y fluixa.

Unicament la dansa bohemia, executada ab
notable brio, valgué una ovació al mestre Mas-
cheroni.

Veurem si ab la *Cavalleria rusticana* la com-
panyia del Liceo sabrà pendre la revenja.

ROMEÀ.

Res de nou.

Pero res enterament.

Per lo tant no extranyin que passém de llarch-

FIGURAS Y FIGURONS.

Tipos que van de cantó,
senyoras en llibertat,
elegants que hasta fan pò:
¡d' aquesta aglomeració
ne diuen *humanitat!*

TÍVOLI.

La restauració es una producció que res té que veure ab un' altre restauració que jo sé, y que vostés, sens dupte, no ignoran.

L' obra agrada, encare que, la veritat siga dita, com moltas altres del mateix gènero, no ofereix gran cosa de particular.

La Srta. Segovia continúa sent la nena mimada del públich del Tívoli, lo qual no es d' extrañar ateses las notables condicions que la distingeixen.

NOVEDATS.

La viudeta, de 'n Pin y Soler, es una bonica comedia ab punts y ribets de drama. Principalment en l' acte segón y en lo tercer ofereix escenas de un color dramàtic bastant acentuat, y que trascendeixen à obra forastera.

En cambi l' acte primer es molt sentit, molt ben observat, molt català... y encare dirém més: esencialment barceloní.

Las escenes de las tres germanas cusidoras que víctimas de una pérdua de interessos y havent vist desapareixer la posició que avants ocupavan, s' esforsan en aparentarla, sortint al pas al dir de la gent, es un quadro perfecte de una de tantas miserias intimas de las moltas que s' amagan entre la nostra societat.

Lo quadro, sobre tot tal com se presenta, resulta notablement escénich y molt conforme ab la realitat y ab la naturalesa.

Lo segón acte ja es una mica més capciós. Aquella tertulia no es tant d' aqui. Las escenes en que l' galán confessa la sèva perversitat, venent la sèva persona per diners à la dona à qui estima, no acaban de convencer. Será molt psicològich: per aquells mateixos impulsos obran molts homes en la vida; pero generalment ho dissimulan y 's guardan molt de confiarho à ningú. Certas miserias s' ocultan. Y ab això 's veuen las grans dificultats que ofereix la escena, ahont no sempre 's troba la forma més adequada de pintar un caràcter.

Renaix en l' acte tercer l' interès de la producció. La escena en la qual la *viudeta* s' abrasa ab lo seu fill, qu' es ademés de son refugi, la sèva esperansa en lo porvenir, es extraordinàriament sentida y produueix un gran efecte.

L' obra agrada.

Pero confessemho, ja que à la regeneració del teatro català precisa dirigir tots los esforços: hauria agradat més si la execució, molt béndirigida, hagués sortit més ajustada per part dels actors. En aquesta classe de produccions es necessari un domini complert del paper, à fi de detallarlo, à fi de veure'l: aquesta es la paraula. De altra manera moltas escenes se fan llargas y esllanguidas; molts dialechys plens de mérit literari, perden lo relléu y la importància.

Recomaném, donchs, al Sr. Tutau, qu' es un escelent director d' escena, que procuri baquetjar als actors de la companyia prenen exemple dels quadros extrangers que tot sovint tenim la sort de veure à Barcelona.

L' autor, cridat à las taulas ab insistencia, no pogué presentarse à rebre 'ls aplausos del públich, à causa de un dol de familia.

CATALUNYA.

Continúa la *Caza del oso*, que amenassa convertirse en una producció inagotable, digna germana de *La Gran vía*, com à filla qu' es del mateix pare, lo mestre Chueca.

Y continua també la cassa d' entradas al só de las trompetas del *Chaleco blanco*, tocadas per la banda femenina.

Las trompetas bíblicas feren caure segóns diuhen, las murallas de Jericó; los trompetas del *Chaleco blanco* fan caure qu' es un gust las pesetas de las butxacas del públich, que cada nit ompla l' *Eldorado*.

CIRCO EQUESTRE.

Ja ha comensat y ha comensat bé. No en v' hem entrat al mes de maig, perque 'l Circo de la Plassa de Catalunya convidà tots los aficionats à passar l' estona distretament.

Entre 'ls artistas que més han cridat l' atenció s' hi contan la familia Franz, los germáns Hoffman y 'ls clowns Cichans-Ruig y Silencio que tenen molt bons acudits.

A pesar de tot, lo Sr. Alegria, tan amant de la varietat, té, segóns notícies, una multitut de artistas nous en escabeig.

N. N. N.

• • •
¿QUÉ M' HI DIUHEN?

Valguentme de mil tramoyas,
    à dos noyas
he lograt escabetxar;
pro, tement doná un mal pas,
    es lo cas
que no sè per quina optar.

L' una conta ab bona renta,
    mes no ostenta
de guapesa un sol esquitj,
l' altre es hermosa à tot sè;
    pro no tè
ni un céntim partit pèl mitj.

Y fá 'l cas més escabros,
    que à las dos
las estimi, si, senyor,
per amor, à la bonica,
    y à la rica,

també per amor... à l' or.

Per xo jo mirar voldria
    si seria
possible poder cassar,
fent de l' or y la guapesa
    doble presa,
bon pamet y benestar.

En va busco la manera
    més certera
de resoldre la qüestió,
puig per més que m' hi enmohino,
    no endevino
una bona soluciò.

Y com sè que à més d' horrible
    es punible
casarse ab las dos de pas,
d' una sols m' he de fè aymant,
    tot deixant
à l' altre ab un pam de nas.

Mes ¿quina fòra millor?
    jay, senyor,
diguéu, no 'm feu consumir!
perque ab tan de barrinà,
    com més v' menos sè quina escullir.

Sent de la rica 'l marit,
    quin seguit
de fàstichs y escarafalls!

LA VIDA A LONDRES. (Dibuix de P. Eriz.)

Un agent de policia y dos borratxos.

y optant per la que m' halaga,
¡quina plaga
d' enmohinos y badalls!
¿Cóm, Déu meu, ho podré fer,
per poder
aplacar aquest neguit
que 'm fà veure las estrellas?
¡quina d' ellas
es per mi millor partit?
Mes calléu, ja tinc un plan;
ab l' argent
tot s' arregla; aixó sentat,
de prompte 'm caso ab la rica;
la bonica...
ja m' entenen, ¿no es vritat?
Per l' interessat, PIRIPICHO.

Aquest es lo plan estableert.
Confiar l' èxit de las próximas eleccions municipals à una numerosa comparseria. Fer votar à tots los morts, à tots los ausents, à tots los desconeguts que emporcan las llistas electorals. Cometre un sens fi de delictes de falsedad.

¿Ho consentirà l' ve hinat de Barcelona?
Nosaltres creyém que 'l deber de tot ciutadà consisteix en evitar à tota costa la comissió de delictes tant asquerosos.

Una reunio de vehins honrats à la porta de cada colègi, coneixedors de la gent del barri, bastaria per evitar un cùmul de indignitats.

Escoltin: en deficiencia de las autoritatats ¿no 's dedica la gent honrada à perseguir als petardistas?

Donchs fàssinse càrrech qu' entre 'ls petardistas de dinamita y 'ls petardistas electorals, no es tan gran la diferencia.

ESQUELLOTS

Ab las huelgas y 'ls petardos casi ningú de Barcelona 's recorda de las eleccions municipals.

Al dir *casi ningú*, pretench indicar que en aquesta regla general hi ha excepcions.

Hi ha qui se 'n recorda tant y tant, que no pensa en altra cosa.

Pregúntinho als cacichs conservadors més ó menos tios Pantorrillas que conta Barcelona pera no ser menos que Castelló de la Plana: pregúntis'hi y 'ls ho explicaran.

* * * De un de aquests m' han referit lo següent:

Haventlo anat à trobar un candidat que afanyós de figurar se ficà alguns mesos enrera en lo sanhedri de la Rambla de Santa Mònica, pera tractar d' eleccions, li digué aquell:

— Y bè, vamos à veure, ¿conta vosté quan menos ab un centenar de vots?

— Me sembla que si —li va respondre.

— Donchs donga per assegurada la victoria: cent vots de vosté y quatre ó cinch cents escombriaires nostres faràn lo computo. Per lo tant ja pot dormir tranquil.

Rebo pèl corréu la següent pregunta formulada en vers:

«Sr. D. P. del O.

»Soch curiós: clá y catalá,
y si es que 'm vol contestá
á lo que preguntaré,
cregui que li agrahiré
més de que 's pot pensá.

»*Nostre famós Samuel* (1)
qu' encar que juhéu, al Cel
déu tant 'me sabria di
(y pot ferho sens rezel)
si sab tocar lo violí?

»J. P. Valdés.»

* *

Contestació mèva:

«Si sab tocar lo violí?
Jo bè ho he sentit á di;
mes no sè si ho fa molt net;
no obstant, se 'm figura á mi
que al bisbe li ha fet l' arquet.

La festa del primer de maig al teatro Romea tractavan de celebrarla com si fos una festa com las altres: ab funció á la tarda y ab funció á la nit.

Poca gent assistí á la primera funció; y menos encare á la segona, per qual motiu la empresa á última hora determiná suspéndrela, quan ja 'ls pochs espectadors que hi assistiren havian entrat al teatro.

Surti l' avisador de teló enfora y digué:

«Respetable público: por motivos... (una pau-sa) por motivos... (segona pausa y mirada al sostre com qui busca la paraula) por motivos... (al últim l' ha trobada) por motivos anàlogos se suspende la función de esta noche.»

Dos concurrents al palco del oncle:

—¿Quin nom ha dit?

—Anàgolos.

—¿Anàgolos? ¿Y qué haurá volgut dir?

—Home, 's veu ben clar: haurá volgut dir que 'ns ne podiam anar... ana-golos.

—¿Creurias que 'm carrega molt aquesta mena de gent que per dir qualsevol cosa, emplea un llenguatje tan fi?

Aumentan los preparatius pera la celebració del concurs de bellesa. Segons una nota passada als periódichs, s' ha rebut ja una porció de fotografías: 24 de Madrid, 38 de Barcelona, 14 de Paris y un número regular de otras distintas poblacions.

Ara 's fará la tria y després lo concurs entre las elegidas.

Un Jurat decidirà quinas son las més guapas.

«No 'ls sembla, que no haventhi res al mon que siga tant qüestió de gustos com la bellesa femenina, no ha de ser la decisió de un Jurat, per intelligent que siga, garantía suficient d' acert?

Per aquestas coses res més convenient que 'l sufragi universal de la concurrencia.

Apenas mitj embastada la urbanisació de la continuació del Passeig de Colón, ja s' hi estan plantant palmeras.

Un periódich fa notar que la polsina del car-

bó de pedra y la falta d' empedrat ennegrirà las palmeras.

—¿Y qué? —dihém nosaltres.—Serán palmeras de dol y estarán en lo lloch que las hi correspon.

La continuació del Passeig de Colón es lo camí que guia al cementiri nou.

L' escena á Sant Felip Neri.

Per tandas hi van compareixent tots los burots, tots los punxa-sarriás del districte municipal de Barcelona.

D. Graniel Bañolas, sentat á la presidencia, ab un llibre dels Evangelis obert sobre la taula, 'ls hi fa prestar jurament de fidelitat.

Cada burot jura cumplir com á bó lo que li manin: perseguint lo matute en los fielatos y efectuarlo si convé en los colegis electorals.

Al sortir deya un de aquells empleats de kepis y burxa:

—Estich plenament satisfet. perque al fernos jurar, en certa manera 'ns equiparan ab los diputats de la nació.

A lo qual li responia un cabo de resguardo:

—No fan més que lo que deuen. Perque, vamos á veure: ¿qué son al cap de vall los diputats de la nació? ¡Fills dels burots!

Llegeixo en *La Renaixensa*:

«En las fatxadas de algunas casas de Valencia aparegué aquests días fet ab carbó aquest lletrero: *Carne de sibil y burgués á dos reales kilo. De soldado á real y medio.*»

Me sembla que l' autor de aquest lletrero hauria de deixar tranquila la carn humana, y procurar que 's baixés la de badella y de moltó.

He rebut pèl corréu interior la següent copia de una sollicitud dirigida al president de un casino, que reproduheixo textualment ab sas pintorescas faltas.

Es un document curiós:

«Sr. Presidente del Casino M...

»El abajo firmado natural de Culera (provincia de Girona) y abitant en Barcelona carrer del Tigre n.º... p.º 5 interior y de 32 años de edat á los señores de esta Cunta dise que abiendo servido de moso de trigarinar mobles muchos años y abent portat molts años los gicantes de la Ziutat que son los mes grandes que surten á la calle, hoy dia cesant del cuerpo de burots por una mala volencia de vacino de la escala ahont ha bito. Suplico le consedan la plaza del sereno que ahoy ay en este cacino al la seguretat de quedar bien ab tot y cer borni de un solo hojo per aberle caigudo un pal de mosquitero desocupando en un piso de la calle del Vertrellans como se lo podrá decir la llatera la que los dará entreseñas.

»Dios los guardi á todos de totas desgracias

»Domingo Ll...

Los duros falsos de la última fornada no 's diferencian dels bons ni pèl color ni pèl pés.

Lo únic que 'ls diferencia es lo drinch.

Los duros bons tenen veu de tiple, 'ls falsos tenen veu de contralt.

Ja ho veuen: per distingir la moneda falsa de la bona ja no será necessari 'l tirabuquet, sino 'l diapassón.

(1) Lo pagano desinteressat de la preciosa fatxada de la catedral de Barceloburg (Alemania).

L' altre dia va donar-se en la gran sala del Palau de Bellas Arts un dels anunciats concerts, prenenthi una part activa l' orga del Sr. Amezua.

Segóns insinúa un periódich, l' orga en qüestió no lluix tot lo que podria per no tenir encare arreglat lo registre de la expressió.

Lo que, segóns notícias, no té arreglat encare, no es pas aquest ni aquell registre, sino 'ls comptes.

L' Ajuntament encare la déu.

Y de aixó plora l' orga del Sr. Amezua.

La idea que vaig à exposar procedeix de un periódich de Madrid.

Las corporacions públicas, comensant per l' Estat y acabant pels ajuntaments de las capitals que tenen hipódromo, solen concedir premis pecuniaris de alguna quantia als caballs que corren més.

Y en cambi, apena may se recordan dels artistas que asisteixen à un certamen. Y per lo que respecta als escriptors, ni tant siquiera apena may, sino lo que se 'n diu may absolutament.

¿Qué vol dir aquest contrast dolorós?

Que en aquest desventurat pais se concedeix més importancia à unas potas bén ferradas que no à un cap saturat de inspiracions.

**

Una altra consideració.

Mentres los amos dels caballs que obtenen los premis soLEN ser homes opulents que pera res necessitan las sumas qu' en tal concepte percibeixen, los artistas y escriptors, regularment se moren de gana y tal vegada, en la situació que 's troben, una petita cantitat seria la sèva fortuna.

¡Qué s' hi ha de fer!

Així va'l mon civilisat à últims del sigle XIX.

DURANT LO DÍA «TERRIBLE.»

—Conténtat ab menjá un ou:
aquest sitt pot durar,
y perque la vianda allargui,
es necessari estalviar.

DIÁLECH BURGÈS.

—Donchs, cregui, Pepito, que jo ho temia molt aixó de la repartició...

—Ja m' ho figuro! Com en vosté hi ha molt y molt per repartir...

Tota vegada que de un quant temps ensa se coloca en las esquelas de defunció 'l reclam, manifestant que 'l difunt «ha recibido los santos sacramentos», crech que no seria ociós colocar sobre la porta de totas las iglesias, un rétol que digui:

«Funerales à precios módicos.»

Tinguin en compte 'ls capelláns alló que deya 'l famós Barnum:

«¿Vols fer negoci? No 't cansis de anunciar.»

Una màxima que pot aplicarse à aquells que fins sent absolts pels tribunals de justicia, no poden obtenir tant fàcilment l' absolució de la consciència pública:

—Lo banch dels acusats, com si estigués pintat de fresch, sempre deixa.

En Bernat se begué un dia
dotse copetas de vi
y à la cadira tenia
un gat molt blanquet y fi.
Veyentlo la sèva dona,
li digué: —¿Qué fas, Bernat?
—¿Qué vols que fassi, Ramona?
—digué ell—agafo 'l gat.

Vaig trobá ahi à n' en Ramón
anant à cal manescal,

perque 's va fer molt de mal
lo burro de don Antón.

SALDONI DE VALLCARCA.

—Ara potsé agafaré
una plassa, Rovirosa.

—¿Una plassa?... Es poca cosa:
jo agafaria un carré.

ESPANTA BÓLITS.

—¿Cóm es que 'l pobre de 'n Plà
es manco, Sr. Climent?

—Home, Pep, senzillament:
perque li falta una mà.

J. MALLOL.

Don Teodoro Simó,
que va encorvat en excés,
diuhen, perque tè dinés,
que tè bona posició.

JOANET DE BERGA.

Lo coronel passa revista à uns soldats del últim reemplàs que han entrat de nou al regiment, y fixantse en un d' ells, diu:

—Jo aqueixa cara la conech.

—Podriáser, respón lo recluta.

—¿Vosté ha servit ja?

—Sí, senyor.

—Ja deya jo... Si quan jo veig una fatxa ja no se 'm despintha may més. ¿Y à quin regiment ha servit?

—A cap regiment. Hi servit al café Suis.

A un viudo que des de la mort de la sèva costella s' havia encaixat de mala manera, li deya un parent:

—Ne fàs un grà massa, Tóful. Tresmés s'apenas que se 't vá morir la dona, y desde aquell dia que no surts de la taberna.

—Sabs per qué ho faig?

—Tú dirás.

—Per consolarme: per ofegar las mèvas penas en vi.

—Pero, vamos à veure, ¿ha de durar molt aquest remey?

—Me sembla que no trobaré consol en tots los días de la mèva vida.

La mestressa sorprén á la raspa en intim colloqui ab un soldat, y exclama:

—Sempre 'l mateix!...

Y la criada li respón:

—No es pas veritat, senyoreta: 'l de ahir era de caballeria: 'l de avuy es més bon mosso: 'l de avuy es artiller.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Es-ta-dis-ti-ca.*
2. TRENCACLÒSCAS.—*Lo castell y la masia..*
3. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Salmerón.*
4. ROMBO.—
*P
P A L
P E R L A
P A R D A L S
L L A N A
A L A
S*
5. GEROGLÍFICH.—*Per tretzes y sedassos las donas.*

TRENCA - CAPS

ACENTÍGRAFO.

Lo germà del Sr. Cot va matar una *total* mentre 's menjava una *tot* en lo *total* de 'n Marsal.

F. CARRERAS P.

SINONIMIA.

En la nit de Sant Joan una *total* vaig comprar per poderla regalar á una *tot* del meu davant

ROMÀ ESPINAT.

TRENCA CLOSCAS.

ANSELMO DORDO VIEVETI.

Combinar les lletres de aquests tres noms fent de manera que dongan per total lo de tres teatros de aquesta ciutat.

J. CASALS C.

ROMBO.

• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
Primera ratlla vertical
y horisontal: consonant.

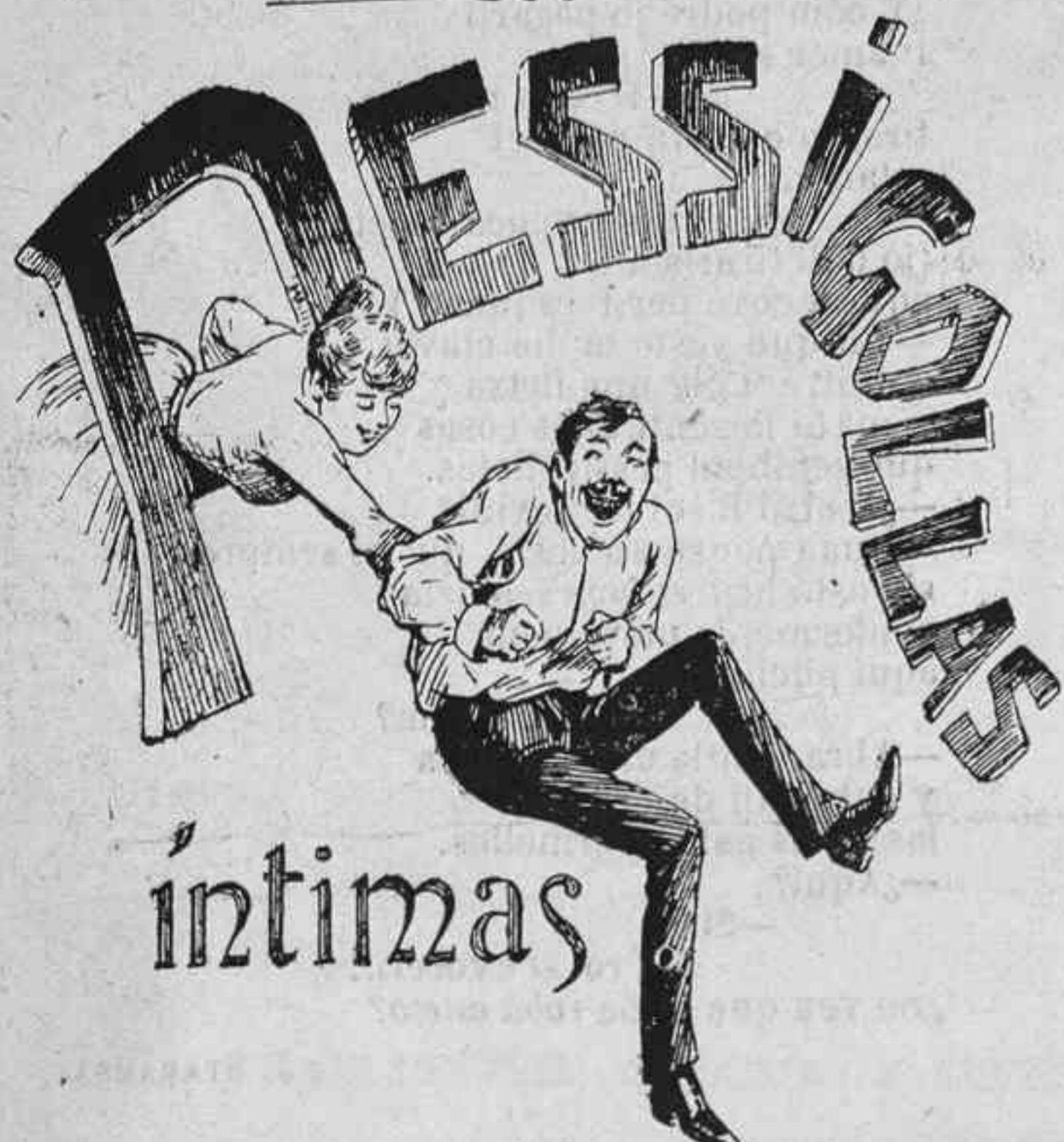

(Fot. Benque y C. de París.)

MME. JUDIC.
Apart sa celebritat,
val molt la pena g'vritat?

LOPEZ-EDITOR. Llibrería Espanyola. Rambla del Mitj, número 20, Barcelona.

Obra nova

íntimas

PER M. FIGUEROLA Y ALDRUFEU
Preu UN ralet.

LEY VIGENTE

para la elección de
CONCEJALES

Un tomo encuadernado en tela, Ptas. 1'50.

Cartilla electoral

ajustada á la vigente

LEY DEL SUFRAGIO

Un tomo encuadernado en tela, Ptas. 1.

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

JUANELA

NOVELA ESPAÑOLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

2.ª edició ¡¡JA HA SORTIT!! ¡¡JA HA SORTIT!! 2.ª edició

UN VIATJE DE NUVIS

Humorada en vers per **C. GUMÀ**, ab dibuixos de M. Moliné

Preu 2 ralets per tot arreu.

Obra nova de APELES MESTRES

GAZIEL

Poema ilustrat per l' autor

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

Ha salido á luz

AL PRIMER VUELO

(IDILIO VULGAR)

POR JOSÉ M. DE PEREDA

ILUSTRACIÓN DE APELES MESTRES

Dos tomos, Ptas. 8. Encuadernados, Ptas. 10.

C. SUAREZ BRAVO

GUERRA SIN CUARTEL

Novela premiada por la Real Academia Española

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

TODO EN BROMA

Versos de VITAL AZA

Prólogo de PICÓN
Intermedio de ESTREMERÀ
Epílogo de RAMOS CARRIÓN

¡Y NADA MAS!

AVÍS IMPORTANTÍSSIM

DEMÁ DISSAPTE, DIA 9 DE MAIG, SORTIRÀ

NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA CAMPANA DE GRACIA

DESTINAT Á DAR COMpte DE LA **FESTA DEL TRABALL**

Lo número va ilustrat pels coneguts dibuixants M. MOLINÉ, A. MESTRES y R. MIRÓ

NOTA.—Tethem que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà á volta de correu franca de port. No respondrem de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

PROLETARIAS SATISFETAS.

Dugas cambreras que, convensudas per las *observacions* dels seus senyorets, no han volgut secundar la *huelga*.

—Segona: un abrich.—Tercera: una planta.—Quarta: comarca catalana.—Quinta: cos legislador.—Sexta: prenda de roba.—Séptima: consonant.

DALMAU DE RODA.

XARADAS.

I.

DIÁLECH DE TERRAT.

(Personas: un senyoret que ha anat per pendre la fresca, una criada que ha pujat per estendre roba neta y jo darrera una porta aguantantlos la .. conversa.)

—Ay, Pepeta li asseguro que l' estimo molt.

—De veras?...
donchs veji, no 'n fa la cara...
—Pro 'm faig molts tips...

—De pensá ab vosté. —D' escudella?...

—Ab dos? vaja, que sempre está de brometa.

—Lo qu' estich es, dispositat á ser seu si vol ser mèva.

—Ja ho tres que vol dir: gno veu que jo soch una raspeta y vosté es un senyoret que 's mereix una d' aquellas que sempre portan sombrero y tot lo dia 's passejan ...?

—Prima, prima; si escoltarme vol una segon-primera, li juro per la quart prima d' aquesta total que penja, ferla á vosté més felissa que cap reyna ni marquesa, —Com que 'ls homes de vegadas... pero... (seguimli la beta) si parlés formal...

—De serio;
vosté m' agrada.
—(Ara veyas...!)
—Y cóm podré jo pagarli
l' amor seu?
—D' una manera;
tirantme algún petonet
quan...
—Si qu' es poca coseta;
(jo ja li tiraría ara
aquest cove per l' esquena)
—Perque vosté m' ha clavat
á dintre 'l cor una fletxa
y m' hi fa sentí unas cosas
que semblan pessigolletas.
—Y aixó li sol fer sovint?
—Quan penso ab vosté, qu' es sempre;
si vosté hi *tres-invers-quarta*
conforme, la mèva pena
aquí puch calmar.
—Y cóm?
—Abrassantla una miqueta
y cubrintli de petóns
las sèvas galtas vermelles.
—Aquí?
—Sí.
—Pro, senyoret...
gno veu que hi ha *roba estesa*?

J. STARAMSA.

II.

Hu-girat molts ne tením:
aliment n' es ma *segona*,
hu-tres-invers passió bona
que tots los del mon sentí.
Y lo *Tot d' esta xarada*
es lo nom de ma estimada.

CANDOR SALAMÉ.

LOGOGRIFO NUMERICHE.

7.—Vocal.	
2 3.—Mineral.	
7 8 7.—En tot aucell.	
2 3 6 7.—Instrument musical.	
6 7 8 4 7.—Part humana.	
4 7 3 2 4 7.—Serveix al billar.	
8 8 2 1 7 3 4.—Apellido català.	
1 2 3 4 5 6 7 8.—Nació europea.	
4 2 3 4 5 6 7.—Animal.	
2 1 2 3 4 2.—Ciutat.	
7 3 5 6 7.—Animal.	
1 2 4 7.—Part animal.	
6 7 4.—Animal.	
8 7.—Nota musical.	
2.—Vocal.	

Co-FA.

GEROGLIFICH.

×

mos		LO
LO		

SI

III

P. V. BOTIGUER.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatre, 21 y 23.